

Behandeling met Epoëtine

Bij gewrichtsvervangende knie- en
heupoperaties

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Inleiding

De anesthesioloog heeft met u besproken dat u vóór uw operatie aan heup of knie behandeld gaat worden met het medicijn Epoëtine alfa^{*)}. In deze folder leest u meer over Epoëtine en waarom het nodig is.

Minder bloedverlies bij een operatie

Bij de pre-operatieve screening is gebleken dat u te weinig rode bloedcellen heeft. Dit is een vorm van bloedarmoede. Rode bloedcellen zorgen voor transport van zuurstof in ons lichaam. Als u te weinig rode bloedcellen heeft, kunt u zich slap voelen of u bent snel moe.

Binnenkort wordt u geopereerd aan uw knie of heup. Tijdens de operatie verliest u bloed. Als u voor de operatie al te weinig rode bloedcellen heeft, is dat aantal na de operatie nog lager. Het kan dan nodig zijn dat u tijdens of na de operatie een bloedtransfusie krijgt. Bij een bloedtransfusie wordt donorbloed gegeven. Om de kans op een bloedtransfusie te verkleinen, krijgt u voor de operatie een medicijn dat het aantal rode bloedcellen gaat verhogen. Dit medicijn is Epoëtine. Bovendien zult u zich hierdoor na uw operatie fitter voelen.

Hoe werkt het Epoëtine?

De rode bloedcellen worden in het beenmerg aangemaakt. De stof die de aanmaak van de rode bloedcellen regelt, heet Epoëtine (ook wel afgekort tot Epo).

^{*)} = Binocrit® van fabrikant Sandoz®.

Epoëtine wordt in de nieren gemaakt. Het is dus een lichaamseigen stof.

Het medicijn dat u gaat krijgen, is ook een Epoëtine. Deze Epo is kunstmatig gemaakt. Zo wordt uw lichaam als het ware een handje geholpen.

IJzertabletten

Naast Epoëtine schrijft de anesthesioloog meestal ook ijzertabletten voor. IJzer werkt als bouwstof voor de aanmaak van rode bloedcellen, zodat de Epoëtine extra goed werkt. Meestal begint u drie weken voor de operatie met drie keer per dag één ijzertablet. Wordt u al snel geopereerd, dan begint u gelijk na de pré-operatieve screening met drie keer per dag één ijzertablet. De anesthesioloog of verpleegkundige vertelt u hier meer over.

Hoe wordt Epoëtine gegeven?

Epoëtine wordt één keer per week gegeven via een injectie onder de huid. De eerste injectie krijgt u drie weken voor de operatie. Vervolgens krijgt u twee weken voor de operatie de tweede injectie en één week voor de operatie nog een injectie. Eén werkdag voor de operatie krijgt u zo nodig nog een vierde injectie. Als u al op korte termijn geopereerd wordt, krijgt u een verkort schema van vijf injecties.

De injecties worden bij u thuis gegeven door een verpleegkundige van het transmuraal team van het Albert Schweitzer ziekenhuis. De verpleegkundige van het Transmuraal Team belt u om afspraken te maken voor het geven van de injecties. De verpleegkundige neemt de injecties en de ijzertabletten mee. U hoeft voor deze vorm van thuiszorg geen eigen bijdrage te betalen.

Bloedafname

Eén werkdag voor de operatie neemt de verpleegkundige van het Transmuraal Team thuis bloed bij u af. Hiermee wordt bepaald of u de vierde injectie Epo nodig heeft en er wordt zo nodig kruisbloed bij u geprikt. U hoeft dan dus niet naar het ziekenhuis voor bloedafname.

Injecties bewaren

Soms moet u de injecties zelf thuis bewaren. De verpleegkundige van het Transmuraal Team levert de injecties bij u thuis af. U legt de injecties, in de originele verpakking, meteen in uw koelkast. De injecties moeten bewaard worden op een temperatuur tussen de 2°-8°C. Als er een probleem ontstaat tijdens het bewaren, bijvoorbeeld als uw koelkast uitvalt, bel dan op werkdagen tussen 08.00-17.30 uur met de Poliklinische Apotheek van het Albert Schweitzer ziekenhuis, locatie Dordwijk, tel. (078) 654 53 60.

Een arts waarschuwen

Als u last krijgt van:

- Hoofdpijn, met name plotseling optredende, stekende, migraineachtige hoofdpijn;
- zich verward voelen;
- of toevallen hebben,

kan dit het gevolg zijn van een plotselinge stijging van de bloeddruk. U heeft dan **dringend** medische behandeling nodig!

Heeft u (één van) deze verschijnselen, bel dan tijdens kantooruren direct naar de Pre-operatieve polikliniek, tel. (078) 654 21 18. Buiten deze tijden belt u naar (078) 654 11 11 en vraagt u naar de dienstdoende anesthesioloog.

In acute situaties kunt u ook uw huisarts of 112 bellen.

Tot slot

Heeft u na het lezen van folder nog vragen over het gebruik van Epoëtine? Bel dan gerust naar de Pre-operatieve polikliniek, tel. (078) 654 21 18.

Als u vragen heeft over het geven van de injecties, dan kunt u bellen naar het Transmuraal Team, tel. (078) 654 20 79.

Meest gestelde vragen

Is Epoëtine hetzelfde als Epo?

Ja. Epo is de afkorting van Epoëtine. Binocrit is daar een variant van. Epoëtine wordt door het lichaam gemaakt en stimuleert de aanmaak van rode bloedcellen. Die zijn weer van belang voor het vervoeren van zuurstof door het lichaam. Sporters hebben dat ook ontdekt: ze zijn fitter en herstellen sneller door Epoëtine te gebruiken. Maar Epoëtine is daar uiteraard niet voor bedoeld en dit gebruik is zelfs verboden. Epoëtine is bedoeld voor het stimuleren van de aanmaak van rode bloedcellen als daar een medische reden voor is.

Waarom heb ik Epoëtine nodig? Mijn lichaam maakt dit zelf toch ook?

Bij een gewrichtsvervangende operatie verliest u bloed. Uw lichaam kan het soms niet snel genoeg aanvullen, waardoor er problemen kunnen ontstaan bij het zuurstoftransport. Om die problemen te voorkomen, wordt Epoëtine gegeven. Met Epoëtine maakt uw lichaam voor de operatie alvast extra rode bloedcellen aan. Daardoor bent u in staat om het bloedverlies op te vangen. Dat verkleint de kans op bloedtransfusies.

Ik ben mijn ijzertabletten vergeten. Is dat erg voor de werking van Epoëtine?

Ons lichaam heeft een eigen voorraad ijzer. Deze voorraad is soms niet voldoende. Daarom is het belangrijk om ijzertabletten te slikken. Epoëtine werkt dan het beste. Epoëtine stimuleert de aanmaak van rode bloedcellen en die bevatten veel ijzer. Eén keer vergeten is niet erg. U kunt dan de keer erna de vergeten tablet extra innemen.

Ik heb het idee dat ik me fit voel door Epoëtine. Graag zou ik ook na de operatie Epoëtine blijven gebruiken.

Uw lichaam maakt zelf Epoëtine aan. Na de operatie verliest u geen bloed meer. Het is dus niet nodig om Epoëtine te blijven gebruiken.

Ik gebruik nog andere medicijnen. Kan dat samen met de Epoëtine?

Epoëtine heeft geen invloed op de werking van de meeste andere medicijnen. Epoëtine heeft wel invloed op de bloedwaarden van het medicijn ciclosporine. Als u ciclosporine gebruikt, kan de anesthesioloog besluiten om de bloedwaarden van de ciclosporine te meten en als dat nodig is de dosering aan te passen.

De verpleegkundige is te laat, wat moet ik nu doen?

De verpleegkundige komt op de afgesproken tijd bij u langs. Als zij meer dan vijftien minuten later komt, dan wordt contact met u opgenomen. Als u niet meer zeker weet of de afspraak wel klopt, dan belt u naar het Transmuraal Team.

Welke bijwerkingen kan ik verwachten van Epoëtine?

Epoëtine kan bijwerkingen veroorzaken. De meeste patiënten hebben geen last van bijwerkingen. De meest voorkomende bijwerkingen zijn: Griepachtige verschijnselen, zoals hoofdpijn, voortdurende pijn en gewrichtspijn, koorts, gevoel van zwakte, vermoeidheid en duizeligheid. Deze kunnen vaker optreden aan het begin van de behandeling.

Minder voorkomende bijwerkingen staan in de bijsluiters van de verpakking beschreven.

Wilt u uw mening geven over deze folder? Dat kan hier: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
juli 2018
pavo 0868